

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Finance, Tax and Advice
voltijd

Saxion Hogeschool

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Finance, Tax and Advice
voltijd

Saxion Hogeschool

CROHO nr. 35517

Hobéon Certificering

Datum

14 februari 2020

Auditpanel

R.J.M. van der Hoorn MBA

mr. C.G. Dijkstra

M.J. Wittenhorst

L. van de Laar

Secretaris

J.D. Schakenbos

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE I	Scoretabel	25
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	27
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	31
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	33

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Saxion Hogeschool
status instelling	Bekostigd onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief d.d. 12-04-2018
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Finance, Tax and Advice
registratienummer croho	35517
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Studieroute Finance, Tax and Advice / Fiscaal Recht en Economie
locatie	Enschede
variant	Voltijd
Onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	31 oktober 2019

2. SAMENVATTING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Beperkte Opleidingsbeoordeling' van de hbo-bacheloropleiding Finance, Tax and Advice (hierna: FTA) van Saxion Hogeschool (hierna: Saxion), die op 31 oktober 2019 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting).

De beoordeling vond plaats in het kader van een clustervisitatie, waarbij hbo-opleidingen met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster in een bepaalde periode worden geïnspecteerd door auditpanels bestaande uit zoveel mogelijk dezelfde deskundigen. Doel hiervan is de scherpte en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. Bovengenoemde opleiding van Saxion valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in de visitatiegroep HBO Finance, Tax and Advice.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

Voldoet.

Het panel constateert dat het profiel van de opleiding aansluit op het landelijke profiel met een specifieke focus op de hbo-fiscalist. Wel is het panel van mening dat de opleiding nog sterker de input van de werkveldcommissie kan gebruiken, ook ten aanzien van de regionale positionering die zij uitspreekt (en kansen die dit biedt). De opleiding heeft een visie op het beroep waartoe de opleiding opleidt. Deze visie kan verscherpt worden met behulp van input (adviesvaardigheden en technologie) vanuit het werkveld. Haar visie op internationalisering is op niveau maar zou verder versterkt kunnen worden. De visie op onderzoek is adequaat waarbij het Blockchain lectoraat veel kansen biedt om deze visie verder te versterken.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Voldoet.

De inhoud van het programma wordt, mede door de goede relatie met het werkveld, actueel gehouden. Belangrijke (beroeps)ontwikkelingen neemt de opleiding op in het curriculum. Ook internationale ontwikkelingen komen terug maar dat kan nog sterker, bijvoorbeeld via de Euregio profilering, om zich te onderscheiden van concullega opleidingen. Onderzoek is uitgewerkt, zoals de beoogde leerresultaten veronderstellen. Het samenbrengen van het lectoraat en het onderwijs is een mooie uitdaging met veel kansen voor de opleiding. Het programma is dusdanig vormgegeven dat de studenten de beoogde leerresultaten kunnen behalen. De minor Fiscaal Adviseur is een populaire minor, zowel studenten als het panel vinden de opzet mooi. De Opleidingscommissie vervult haar wettelijk vastgelegde rol maar zou nog meer zichtbaar mogen zijn.

Uit een door de opleiding verstrekt overzicht van kwalificaties van het docententeam blijkt een dekking van deskundigheden die nodig is om het programma te verzorgen. Deze kwalificaties, en met name hun actuele vakkennis en wisselwerking met het werkveld blijken eveneens uit het docentengesprek tijdens de audit. De studenten bevestigen dit en zijn tevreden over de didactische en coachende kwaliteiten van hun docenten. Punt van aandacht is de werkdruk door de combinatie van onderwijs geven en onderwijs ontwikkelen.

De opleidingsspecifieke faciliteiten zijn van voldoende kwaliteit. Een verbeterpunt is het online aangifteprogramma dat verouderd is. Dit aangifteprogramma is naar aanleiding van dit signaal ten tijde van de audit up to date. De studieloopbaanbegeleiding wordt als zeer zinvol gezien door studenten die het nodig hebben.

Standaard 3. Toetsing

Voldoet.

Het panel constateert dat de opleiding een opleidingsbreed, transparant en coherent toetsbeleid hanteert. De toetsing is valide en gebeurt betrouwbaar. Studenten weten waarop en wanneer ze getoetst worden. Het afstudeerprogramma is een mooie mix van toetsen en toetsvormen waarbij het panel de opleiding sterk aanraadt de onderzoeks- en adviesopdracht (OAO) te individualiseren. De borging van het toetssysteem gebeurt consequent, proactief en op deskundige wijze door de toetscommissie en leidt tot passende interventies.

De examencommissie vervult haar wettelijke taken en is deskundig en onafhankelijk. Een sterk punt is het steekproefsgewijze beoordelen van eindwerken door de examencommissie waarbij ze ook het werkveld laat meekijken.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Voldoet.

De diverse toetsen op eindniveau zijn over de volle breedte van bovengemiddelde kwaliteit, zowel qua inhoud en als niveau. Deze toetsen, vooral de OAO, reflecteren aantoonbaar de profilering (en positionering) van de opleiding. Wel zou hierin internationalisering steviger terug mogen komen. Het werkveld is enthousiast over de inhoud en het niveau van de Onderzoek- en Adviesopdracht en mede op basis daarvan biedt het de afgestudeerden een baan.

Een verbetering van het niveau van de adviesvaardigheden van de student maakt de alumnus nog toekomstbestendiger naar de mening van het werkveld. Ook de alumni zijn tevreden over de opleiding, de aansluiting met een vervolgstudie verloopt soepel, zeker na het volgen van de minor Fiscaal Adviseur.

Algemene conclusie:

Het panel concludeert dat de opleiding haar ambities waarmaakt dankzij een goed gestructureerd programma, een deskundig docententeam maar zeer zeker ook dankzij haar goede relatie met het werkveld.

De visie van de opleiding op het beroep c.q. de beroepstaken van de toekomst moet scherper. Op het gebied van onderzoek, daar waar de opleiding het lectoraat Blockchain moet gaan invlechten in de opleiding, staat de opleiding voor een mooie uitdaging. Het panel raadt de opleiding aan de Onderzoek- en Adviesopdracht te individualiseren en de hoeveelheid toetsen, ook op basis van de signalen van studenten, te verminderen. Punt van aandacht behoeft de werkdruk binnen het docententeam daar de vernieuwing van het curriculum (meer geïntegreerd samenhangend onderwijs in relatie met het werkveld) nog moet beginnen. De opleiding kan hierbij gebruik maken van de opgedane kennis bij de opleiding Finance & Control die twee jaar voorloopt in dit traject.

Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel voor de voltijdvariant van de opleiding Finance Tax and Advice van Saxion Hogeschool tot 'voldoet' voor alle vier de standaarden.

Het auditpanel komt derhalve voor de opleiding als geheel tot het oordeel 'positief'. Het adviseert de NVAO tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 14 februari 2020.

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Beperkte Opleidingsbeoordeling' van de hbo-bacheloropleiding Finance, Tax and Advice (hierna: FTA) van Saxion Hogeschool (hierna: Saxion), die op 31 oktober 2019 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting).

De beoordeling vond plaats in het kader van een clustervisitatie, waarbij hbo-opleidingen met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster in een bepaalde periode worden geïnspecteerd door auditpanels bestaande uit zoveel mogelijk dezelfde deskundigen. Doel hiervan is de scherpere en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. Bovengenoemde opleiding van Saxion valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in de visitatiegroep *HBO Finance, Tax and Advice*. Binnen Nederland zijn er negen onderwijsinstellingen met een opleiding FTA. Een aantal opleidingen kiest ervoor om een onderwijsprogramma aan te bieden zonder differentiaties. Andere kiezen wél voor een differentiatie in de richting van enerzijds het fiscale specialisme en anderzijds de financiële dienstverlening. Saxion kiest ervoor om enkel in te zetten op het fiscale specialisme vanuit een brede economische basis. Het onderdeel financiële planning is de verbindende schakel met de andere FTA-opleidingen.

De opleiding Finance Tax and Advice

Met ingang van 1 september 2018 is de samenvoeging van de opleiding Fiscaal Recht en Economie (hierna: FRE) en Financial Services Management (hierna: FSM) tot FTA een feit. Saxion kiest voor de FRE-opleiding een uitfasering. Dit betekent dat in het studiejaar 2019-2020 de eerste twee leerjaren van de opleiding FTA zijn ingevoerd. De cursussen in de leerjaren 3 en 4 zijn gelinkt aan de oude opleiding FRE.

De opleiding FTA is ingebed in de Academie Financiën, Economie en Management (FEM) waartoe ook de hbo-bacheloropleidingen Accountancy en Finance & Control behoren. Saxion biedt de opleiding als voltijd-variant aan met een studieroute.

De gezamenlijke FRE-opleidingen hebben in 2012 een visie op beroep geformuleerd. Deze visie komt tot uitdrukking in het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel FRE. Dit profiel is tot 2017 gehanteerd. De opleiding FRE van Saxion onderschrijft deze visie waarbij zij opmerkt dat de opleiding zich focust op belastingadvieskantoren die klanten uit het MKB bedienen. Het beroepsprofiel FRE is na 2012 niet meer geactualiseerd in verband met de aangekondigde herordening van opleidingen binnen het economische domein. In het landelijke beroepsprofiel van de opleiding FTA (2017) spreekt men over de financiële sector maar ontbreekt een duidelijke visie op beroep. Ook de beschrijving van de kernvakgebieden in dit profiel is niet helder. De opleiding FTA heeft daarom de visie op het beroep van de hbo-fiscalist zelf herijkt. De herijking heeft plaatsgevonden in samenspraak met een grote groep werkvelddeskundigen.

Ontwikkelingen na vorige accreditatie

De vorige accreditatie van de opleiding FTA (voorheen FRE) vond plaats in 2013. De opleiding is toen positief beoordeeld. Sindsdien zijn de aandachtspunten die het toenmalige panel naar voren bracht, door de opleiding opgepakt en er zijn verbeteringen doorgevoerd. De belangrijkste aanbevelingen van destijds hadden betrekking op het 'onderscheidende profiel', 'studiesucces' en de 'afstudeerfase'.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

In het landelijke beroepsprofiel van de opleidingen FTA (2017) ontbreekt een duidelijke visie op het beroep. Ook de beschrijving van de kernvakgebieden in dit profiel is niet helder. De opleiding FTA van Saxion herijkte daarom zelf de visie op het beroep van de hbo-fiscalist. Begin 2018 organiseerde de opleiding een bijeenkomst die in het teken stond van de beroepstaken van de hbo-fiscalist, zowel de huidige als de toekomstige fiscalist. Hiervoor nodigde ze alumni, stagebegeleiders en andere relaties uit het werkveld uit.

Deze sessie resulteerde in een overzicht van beroepstaken die voor de hbo-fiscalist van belang zijn. Het MKB is de bepalende context omdat de advieskantoren waar de studenten terecht komen vooral werkzaamheden verrichten voor klanten uit het MKB. De benoemde beroepstaken zijn:

- i) De proactieve sparringpartner van de klant op fiscaal, juridisch, economisch en financieel gebied zijn;
- ii) Het uitvoeren van fiscale werkzaamheden, zoals het opstellen van de fiscale aangifte en het schrijven van een bezwaarschrift;
- iii) De hbo-fiscalist kan een fiscaal advies geven passend bij de situatie van de klant;
- iv) De hbo-fiscalist wordt binnen de Belastingdienst ingezet om de wet- en regelgeving te handhaven. Daar hoort ook bij het analyseren van een fiscale strategie vooraf in het kader van Horizontaal Toezicht;
- v) Een fiscale "huisarts" voor de klant zijn;
- vi) Het opstellen van een financiële planning.

In vergelijking met de visie op het beroep van FRE ligt de nadruk meer op fiscale advisering met expliciete aandacht naar financiële planning. Het belang van het werken aan fiscale aangiften neemt geleidelijk af als gevolg van automatisering.

Op basis van de beroepstaken is de opleiding aan de slag gegaan met het formuleren van eindkwalificaties voor de opleiding. De visie op het beroep vormt het uitgangspunt voor zowel de uitfaserende FRE-opleiding als de nieuwe opleiding FTA. Hiermee geeft de opleiding een fiscale invulling aan de opleiding FTA. De eindkwalificaties voor de opleiding FTA zijn:

- i) Het zelfstandig uitbrengen van een fiscaal, juridisch en/of financieel advies aan de klant ten behoeve van besluitvorming, dan wel het in teamverband bijdragen aan een advies met betrekking tot meer complexe vraagstukken;
- ii) Het zelfstandig uitvoeren van fiscale, juridische, financiële en/of administratieve werkzaamheden voor de klant om te (gaan) voldoen aan fiscale verplichtingen en/of voortvloeiend uit een adviesvraag;

- iii) Het zelfstandig controleren op een juiste toepassing van fiscale wet- en regelgeving door belastingplichtige, naar aanleiding van een controlevraag hetzij van belastingplichtige of een derde, hetzij door een signaal bij de Belastingdienst, dan wel het in teamverband bijdragen aan een dergelijke controle.

Deze eindkwalificaties valideerde de opleiding bij de werkveldcommissie. Deze commissie benadrukt het belang van communicatieve vaardigheden en empathisch vermogen in de beroepscontext.

Voor de visie op het beroep betekent dit dat, naast de context MKB en een zwaardere aanzet van adviesvaardigheden, het nieuwe curriculum uitgebreid is met zowel financiële planning als digitalisering. Hierbij gaat het niet alleen om de automatisering van processen, maar ook om de implementatie van bijvoorbeeld blockchain en de gevolgen hiervan.

De opleiding hanteert verschillende methoden om de opleiding actueel te houden. Zo staan veel docenten in contact met de beroepspraktijk, volgen docenten seminars en workshops, geeft het werkveld gastcolleges en gebruiken docenten concrete cases uit de beroepspraktijk in de onderwijsontwikkeling.

Voor beide profielen, FRE en FTA, geldt dat het profiel 'wendbare HEO professional' uit 2017 van belang is. De verschillende onderdelen van het profiel zijn: i) gedegen theoretische basis, ii) onderzoekend vermogen, iii) professioneel vakmanschap en iv) beroepsethiek en maatschappelijke oriëntatie. De landelijke competenties komen voort uit de competenties omschreven in de Bachelor of Business Administration. Het Landelijk Overleg FRE (LOFRE) gebruikt deze om een eigen landelijke profiel samen te stellen. Hieraan moeten alle bacheloropleidingen FRE voldoen, deze competenties zijn:

Competenties LOFRE / Landelijk overleg FRE	
1	Werkzaamheden met betrekking tot de aangifte
2	Controlewerkzaamheden
3	Informeren of fiscaal terrein
4	Werkzaamheden m.b.t. fiscaal-juridisch en financieel advies
5	Vertegenwoordigen op fiscaal terrein
6	Onderzoeksvaardigheden
7	Persoonlijke ontwikkeling
8	Sociaal-communicatieve bekwaamheid
9	Ethisch normbesef
10	Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid

De FTA-opleiding van Saxion leidt studenten op voor het beroep van hbo-fiscalist. De competenties die bij een hbo-fiscalist passen zijn landelijk vastgesteld en vormen een combinatie van de competenties uit het beroeps- en opleidingsprofiel FRE en het beroepsprofiel FTA. In het beroepsprofiel FTA zijn de volgende kernvakgebieden, afgestemd met de werkveldcommissie, opgenomen:

Kernvakgebieden			
1	Finance	6	Management Information Systems
2	Tax (Business Law and Ethics)	7	Quantitative techniques
3	Advice (Organisational behavior)	8	Marketing
4	Economics	9	Strategic Management
5	Accounting	10	Operations Management

Na een analyse van de competenties van FRE en de kernvakgebieden FTA blijkt dat de opleiding alle kernvakgebieden raakt. Voor marketing en kwantitatieve technieken op niveau 1 vindt de opleiding dat ze dit kan versterken.

Internationalisering

De 'oude' opleiding FRE was sterk nationaal gericht. Internationale en EU-wet- en regelgeving hebben de laatste jaren een plek gekregen in het curriculum. Zo is bijvoorbeeld de leereenheid Europees Recht toegevoegd aan kwartiel 3.3. Dit kwartiel wordt ingeleid met de deelname aan de internationale tax week waarin wordt stilgestaan bij internationale fiscale ontwikkelingen in projectgroepen met studenten, afkomstig uit zes verschillende landen.

Uitgangspunt voor de doorwerking van internationalisering in het curriculum, is de mate waarin het werkveld waar de opleiding voor opleidt, te maken krijgt met dit vraagstuk. FTA kleurt dit thema in vanuit het perspectief van de hbo-fiscalist waarbij de samenwerking met en binnen de Euregio meer aandacht behoeft naar zowel de mening van de opleiding als van het panel.

Onderzoek

De Academie FEM formuleert voor haar opleidingen een visie op onderzoekend vermogen, als afgeleide van de beleidsnotitie 'Doeners met Denkkraft' van Saxion. De opleiding wil studenten opleiden tot kritische, nieuwsgierige, wendbare beroepsbeoefenaren; de 'reflective practitioner'. De opleiding spreekt bewust van practitioner en niet van professional, omdat de afgestudeerde hbo'er in haar visie pas echt een professional wordt nadat de student enige jaren praktijkervaring in een relevant beroep heeft opgedaan. De visie op onderzoek is in 2017-2018 geactualiseerd en volgt de beleidsnotitie. Onderzoekend vermogen beschrijft ze als i) onderzoekende houding, ii) gebruiken van onderzoeksresultaten en expertise van anderen en iii) onderzoek doen. De opleiding stimuleert de onderzoekende houding bij studenten en besteedt veel tijd aan het aanreiken van algemene, en, verder in de opleiding, juridische onderzoeksvaardigheden. Het lectoraat Blockchain, sinds februari 2019 operationeel binnen de academie FEM, zou de opleiding hierin kunnen ondersteunen en versterken.

Weging en Oordeel

Voldoet.

Het panel constateert dat het profiel van de opleiding aansluit op het landelijke profiel met een specifieke focus op de hbo-fiscalist. Wel is hij van mening dat de opleiding nog sterker de input van de werkveldcommissie kan gebruiken, ook ten aanzien van de regionale positionering die zij uitspreekt (en kansen die dit biedt). De opleiding heeft een visie op het beroep waartoe de opleiding opleidt. Deze visie kan verscherpt worden met behulp van input (adviesvaardigheden en technologie) vanuit het werkveld. Haar visie op internationalisering is op niveau maar zou verder versterkt kunnen worden. De visie op onderzoek is adequaat waarbij het Blockchain lectoraat veel kansen biedt om deze visie verder te versterken.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Programma

De meerderheid van de studenten die instroomt in de opleiding FTA komt vanaf het middelbaar onderwijs. Zij kiezen de opleiding op basis van voorlichting en een intakegesprek. Ondanks deze voorlichting constateert de opleiding dat het voor studenten niet altijd helder is hoe het werken in het toekomstige werkveld er uit gaat zien. Dit beïnvloedt de intrinsieke motivatie van de student. De opleiding stelt zich als doel de scholier te transformeren naar een professionele beroepsoefenaar zodra deze de opleiding verlaat. Om dit te bewerkstelligen coacht de opleiding de studenten bij hun ontwikkeling en behoefte. Coachen in de zin van advies geven en de studenten zelf laten onderzoeken.

In periode 1 biedt Saxion de drie economische opleidingen in een geïntegreerd programma aan. In deze periode oriënteert de student zich om een goede keuze te maken. De opleiding informeert de student met alle middelen over de beroepen waarvoor ze opleidt en over de taken die hem te wachten staan in zijn latere beroeps carrière. Gastcolleges, projecten en docenten die continu de link leggen met de beroepspraktijk zijn hier voorbeelden van.

Voor de student die net dat stapje extra wil zetten kent Saxion het Honours Programma, Creativity in Finance & Management. Hier leert de student het functioneren van organisaties en hun omgeving, met behulp van de nieuwste inzichten op het gebied van economie, psychologie, technologie en ethiek, te begrijpen en te verbeteren.

De opleiding hanteert de volgende uitgangspunten voor de inrichting van het onderwijs binnen de opleiding:

- Competenties en leerdoelen staan aan de basis van onderwijs en toetsen.
- Bevat kenmerken van de sociaal-constructieve leerpsychologie.
- Sluit aan bij het leerlijnenmodel van de Bie.
- Basis leerproces: verwerven van kennis, protocollen en routinematige skills.
- Integratie van kennis en vaardigheden als basis van het leerproces.
- De eerst anderhalf jaar van de opleiding is gemeenschappelijk met de opleidingen Finance & Control en Accountancy. Dit optimaliseert de mogelijkheid tot oriëntatie en brede basis.
- Onderzoeksvaardigheden nemen een prominente plek in het curriculum in.
- 'Practice what you preach': docenten handelen en communiceren conform kenmerken van het beroep.

Het programma kent een opbouw van vier jaren. In ieder jaar werkt de opleiding aan het competent maken van de studenten. Bij aanvang van de opleiding ligt de focus meer op het verwerven van gedegen basiskennis. Gedurende de opleiding verschuift dit accent naar

integratie van kennis, vaardigheden en attitude. Hierbij werkt de student, conform de beroepspraktijk, in verschillende groepssamenstellingen. De opleiding traint de student door het aanbieden van praktijkopdrachten en leert studenten prioriteiten stellen, afspraken te maken en elkaar aan te spreken op werkhouding en gedrag.

Het onderwijsprogramma bestaat uit een viertal leerlijnen, herkenbaar door de gehele opleiding en afgeleid van het leerlijnen model van de Bie (2001). De leerlijnen zijn: i) de conceptuele leerlijn, ii) vaardigheden leerlijn, iii) integrale leerlijn en iv) de studieloopbaanleerlijn. Alle modules zijn verbonden aan één van deze leerlijnen. Op basis van evaluatieresultaten en gesprekken met het werkveld blijkt dat de opleiding de wens heeft intensiever aan te sluiten bij het werkveld. Dit vraagt een grote mate van integratie van kennis, vaardigheden en gedrag. Voor de ontwikkeling van het nieuwe curriculum maakt de opleiding gebruik van een combinatie van elementen uit het 4C/ID-model en het 'werkplekleren'. Het panel vindt dit een goede ontwikkeling, ook gelet op het veranderende beroep.

In de eerste jaren van de opleiding verwerven studenten een stevige kennisbasis. Vanaf jaar 2 is het onderwijs, naast het verwerven van kennis, ook gericht op het actief toepassen daarvan. In semester twee van jaar 2 krijgen de studenten bijvoorbeeld al een omvangrijke externe praktijkopdracht om praktijkervaring op te doen en ter voorbereiding op de stage. In dit deel van de studie gebruikt de opleiding een aantal practica met input vanuit het fiscale bedrijfsleven. Hier speelt de Belastingdienst een grote rol stelt het panel vast. Zo helpen studenten bij het programma Hulp bij aangifte.

In jaar 3 loopt de student stage. Hier komt de beroepsgerichtheid tot uiting doordat de studenten gedurende het gehele jaar stage (drie dagen per week) en het volgen van cursussen en trainingen (twee dagen onderwijs per week) combineren.

Het vierde leerjaar bestaat voor de helft uit een minor en voor de andere helft uit het laatste deel theorie en het uitvoeren van een onderzoeksopdracht. In deze opdracht staat een voor de praktijk relevante probleemstelling centraal. De studenten van de opleiding zijn zeer content over de minor Fiscaal Adviseur. Ook het panel is gecharmeerd van de vormgeving van deze minor.

In de integrale leerlijn komen Probleem Gestuurde Opdrachten (PGO)-opdrachten, projecten, stage en de onderzoeks-en adviesopdracht voor. In de conceptuele leerlijn komen cursussen op het vakgebied voorbij. Trainingen op het gebied van professionele communicatie, Engels en software pakketten biedt de opleiding aan in de vaardighedenlijn. Binnen de studieloopbaanontwikkelingslijn krijgt iedere student een studietoetscoach toegewezen en werkt de student aan een professionele houding, beroepsoriëntatie en zelfbeeld.

De opleiding organiseert twee tot drie keer per jaar een overleg met de werkveldcommissie en participeert in het LOFTA om in te blijven spelen op actuele ontwikkelingen binnen de beroepspraktijk en om landelijk te zorgen voor een goede afstemming.

De werkveldcommissieleden met wie het panel sprak geven aan zich betrokken te voelen bij de opleiding en dat de opleiding open staat voor hun feedback.

In de eerste fase van de opleiding werkt de opleiding met leerdoelen/prestatie indicatoren die zijn afgeleid van de competenties. De student leert in eerste instantie onderdelen van de competentie te beheersen. In de projecten vindt geïntegreerde toetsing plaats. De kennis van diverse cursussen is hierbij noodzakelijk om projecten af te ronden. In de tweede helft van de opleiding staan de competenties steeds meer centraal in het onderwijs en de toetsing.

Door de onderwijsvernieuwing is er in feite sprake van een tweevoudige belasting voor het docententeam. Enerzijds is er de omslag naar FTA met de daarvoor noodzakelijke onderwijsontwikkeling, anderzijds is er het veranderende didactische concept. Tijdens het gesprek met het managementteam blijkt dat zij de belasting van het docententeam goed monitoren.

Onderzoek

De student leert te reflecteren op het onderzoeksproces, de gemaakte keuzes, de eigen rol en de kwaliteit van het advies. Dit stimuleert het ontstaan van nieuwe inzichten en leerpunten. De opleiding bewerkstelligt dit door de complexiteit en de zelfstandigheid bij de onderzoeksopdrachten geleidelijk over de leerjaren te laten toenemen. In de eerste jaren neemt de opleiding de regie over onderzoeksopdrachten en in de hogere jaren formuleert het bedrijfsleven deze onderzoeksopdrachten. Doorgaans hebben deze onderzoeksopdrachten een multidisciplinair karakter waardoor de student ook werkt aan andere competenties naast het onderzoekend vermogen.

De opleiding vindt dat de hbo-fiscalist in staat moet zijn om literatuur, (fiscaal) juridische bronnen en vergelijkbare cases die betrekking hebben op de hulpvraag te analyseren en te interpreteren. En daarbij maatschappelijke aspecten te betrekken, kritische vragen te stellen en (vernieuwende) fiscaal juridische oplossingen aan te dragen. Het werk- en beroepenveld verwacht dat de opleiding studenten opleidt tot onderzoekende professionals en niet tot professionele onderzoekers. Dit betekent dat dat onderzoek niet als doel op zich wordt gezien, maar als middel om tot een goede analyse en een bruikbaar fiscaal advies te komen.

Na het gemeenschappelijke programma spits de opleiding zich toe op het doen van (fiscaal) juridisch onderzoek met behulp van het leermiddel "Praktijkgericht Juridisch Onderzoek" van auteur Van Schaaijk. Kijkend naar de competentie dekkingsmatrix besteedt de opleiding expliciet aandacht aan het doen van onderzoek binnen de vakken project 2.1 & 2.2, praktijkopdracht 2.3 & 2.4, jurisprudentie- analyse FRE 3.2 en onderzoeks- en adviesopdracht FRE. De onderzoekende houding komt bij meerdere vakken aan bod.

De studenten worden gedurende de opleiding voorbereid op de afsluitende onderzoeks- en adviesopdracht FRE waar zij de volgende onderzoekscyclus doorlopen:

- i) Probleemanalyse + onderzoeksvragen formuleren.
- ii) Onderzoeksmethode bepalen.
- iii) Data verzameling.
- iv) Data analyse.
- v) Conclusie.
- vi) Vanuit de conclusie een fiscaal advies formuleren.
- vii) Reflectie op het uitgevoerde onderzoek.

Onderzoek draagt hierdoor bij aan de totstandkoming van het beroepsproduct, een fiscaal adviesrapport.

Lectoraat

Door het ontbreken van 'fiscaliteit' in de onderzoeksportfolio's van de lectoraten is de opleiding niet altijd aangehaakt aan een lectoraat. Sinds februari 2019 kent Saxion het lectoraat Blockchain. De opleiding zet nu stappen om kennis te ontwikkelen ten aanzien van de toepassing van de blockchain technologie in de fiscaliteit en de effecten ervan op het beroep. Net als de opleiding is het panel nieuwsgierig naar hoe dit zich verder gaat ontwikkelen binnen de opleiding.

Internationalisering

Internationalisering heeft een plek in het curriculum van de opleiding. In het derde leerjaar biedt de opleiding cursussen en andere activiteiten rondom internationalisering geclusterd aan. In kwartiel 3 doceert de opleiding Internationaal belastingrecht en Europees recht. Daarnaast vinden een aantal activiteiten plaats met een internationaal karakter waaronder:

- De Internationaal Tax Week. Studenten uit diverse landen werken gezamenlijk aan een complexe internationale fiscale case. De voertaal is hierbij Engels.
- Een interactief gastcollege van een Belgische partnerschool uit Gent.

- Gastcollege/workshop van een medewerker van German Desk van Baker Tilly Berk met betrekking tot de fiscale aspecten van grensoverschrijdend wonen en werken.
- Engels, Internationaal belastingrecht en Europees recht in het curriculum.
- Een workshop op locatie van Mazars waarbij twee fiscalisten actuele internationale casussen uit de praktijk toelichten.

Zowel de tijdens de audit gesproken studenten als het panel onderschrijven de opmerking van de opleiding dat de *hoeveelheid internationalisering* vergroot mag worden, bijvoorbeeld de oriëntatie op de Euregio.

Opleidingscommissie / Academieraad

De opleiding beschikt over een Opleidingscommissie (OC). De opleiding handelt conform wet- en regelgeving. Deze Opleidingscommissie monitort hoe de opleiding omgaat met opmerkingen en klachten van studenten én hoe de opleiding dit terugkoppelt aan de studenten. De tijdens de audit gesproken studenten waren niet allemaal op de hoogte van het bestaan en de functie van de OC. Het panel raadt de opleiding aan hier meer aandacht aan te besteden.

Naast de OC beschikt de academie FEM over een Academieraad (AR). De AR is een medezeggenschapsorgaan met inspraak in het beleid van de academie. De AR beschikt over dezelfde medezeggenschaprelatie met het management van FEM als de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) met het CvB. Voor de taken en verantwoordelijkheden van de AR volgt FEM het Medezeggenschapsreglement van Saxion. Het verschil tussen de AR en OC ligt in het feit dat de AR de gehele academie FEM vertegenwoordigt en daardoor met name FEM-brede onderwerpen behandelt. De OC heeft als belangrijkste taak om de kwaliteit van de eigen opleiding te borgen en te bevorderen.

Docenten

De opleiding FTA sluit aan bij het personeelsbeleid van de academie FEM. Het kernteam bestaat uit dertien docenten. De ontwikkeling van docenten bespreekt men in de gesprekscyclus. De verschillende onderdelen voor de ontwikkeling staan in het professionaliseringsplan. De opleiding beschikt over een 'Examinatoren' document waarin de expertise en de behaalde certificaten worden bijgehouden.

Het panel constateert dat 92% van de docenten uit het kernteam Master geschoold is. En 62% van het kernteam beschikt over een BDB/BKE-certificaat. Het team bestaat uit docenten die fulltime in het onderwijs werkzaam zijn en zij die het docentschap combineren met een functie in de beroepspraktijk. Zo zijn drie docenten werkzaam bij de Belastingdienst en combineren twee docenten het onderwijs met een eigen Fiscale Adviespraktijk. De andere docenten, op twee na, zijn afkomstig uit de beroepspraktijk. De studenten geven aan zeer tevreden te zijn over het docententeam, waarbij ze vooral de praktijkgerichtheid en toegankelijkheid/benaderbaarheid van de docenten appreciëren. Het panel constateert dat het docententeam van goed niveau is. Het docententeam geeft aan dat het management actief monitort op de hierboven genoemde tweevoudige belasting voor het docententeam.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleiding biedt studenten een open, transparante en zo activerend mogelijke leeromgeving. Zij maakt gebruik van de centrale voorzieningen die Saxion biedt. Bijvoorbeeld de ICT-infrastructuur en digitale (leer)omgevingen. De opleiding stuurt sinds het studiejaar 2018-2019 op meer uniformiteit van informatie in de Blackboard leeromgeving en de studiewijzer. Uit het *Studentenhoofdstuk* blijkt dat studenten vinden dat het versiebeheer op Blackboard aangescherpt kan worden. Ook zijn ze van mening dat het online aangifteprogramma verouderd is.

Voor studenten met persoonlijke problemen is de studieloopbaanbegeleiding zinvol, zo vernam het panel tijdens de auditdag.

Weging en Oordeel

Voldoet.

De inhoud van het programma wordt, mede door de goede relatie met het werkveld, actueel gehouden. Belangrijke (beroeps)ontwikkelingen neemt de opleiding op in het curriculum. Ook internationale ontwikkelingen komen terug in het programma. Maar om zich te onderscheiden van bijvoorbeeld concullega-opleidingen, zou dat sterker kunnen worden aangezet, denk hierbij bijvoorbeeld aan de Euregio-profilering. Onderzoek is uitgewerkt, zoals de beoogde leerresultaten veronderstellen. Het samenbrengen van het lectoraat en het onderwijs is een mooie uitdaging met veel kansen voor de opleiding. Het programma is dusdanig vormgegeven dat de studenten de beoogde leerresultaten kunnen behalen. De minor Fiscaal Adviseur is een populaire minor, zowel studenten als het panel vinden de opzet ervan mooi. De Opleidingscommissie vervult haar wettelijk vastgelegde rol maar zou nog meer zichtbaar mogen zijn.

Uit een door de opleiding verstrekt overzicht van kwalificaties van het docententeam blijkt een dekking van deskundigheden die nodig is om het programma te verzorgen. Deze kwalificaties, en met name de actuele vakkennis van docenten en de wisselwerking tussen docenten en het werkveld blijken eveneens uit het tijdens de audit gevoerde docentengesprek. De studenten bevestigen dit en zijn tevreden over de didactische en coachende kwaliteiten van hun docenten. Punt van aandacht is de werkdruk door de tweevoudige belasting van *onderwijs geven* en *onderwijs ontwikkelen*.

De opleidingsspecifieke faciliteiten zijn van voldoende kwaliteit. Een verbeterpunt is het online aangifteprogramma dat verouderd is. De studieloopbaanbegeleiding wordt als zeer zinvol gezien door studenten die het nodig hebben.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

De academie legt het toetsbeleid vast in beleidsplannen op twee niveaus, op academie- en op opleidingsniveau. Het huidige toetskader bevat de regels voor het borgen van de kwaliteit van toetsen. Dit toetskader bevat onder andere kwaliteitscriteria bij het construeren van kwalitatief goede toetsen, het inrichten van de toetsorganisatie, het vastleggen van rollen en verantwoordelijkheden en de samenhang tussen de processen van toetsing. Het nieuwe toetsbeleid voor de Academie FEM met als uitgangspunt 'kwaliteitspiramide van eigentijds toetsen' is afgeleid van het Saxion toetsbeleid.

Het toetsprogramma FTA koppelt in een schematisch overzicht alle toetsen aan de leerlijnen. De competentiematrix geeft weer waar in de opleiding de eindkwalificaties/competenties op eindniveau worden getoetst. De vakken vormen het uitgangspunt waarna vervolgens de aansluiting is gezocht met de eindkwalificaties/competenties. Onder deze eindkwalificaties/competenties formuleert de opleiding concrete, meetbare doelen (toetstermen uit de toetsmatrijzen). De toetsverantwoordelijke kiest naar aanleiding van de toetsmatrijs voor de toetsvorm en ontwerpt de toets. De toetscommissie borgt, zij controleert of de toets overeenkomt met de toetsmatrijs. Het panel constateert dat het systeem werkt en de opleiding de juiste zaken toetst op de goede manier. Het volledige toetsdossier bevat de toetsmatrijs, de toets en herkansing, het antwoordmodel van de toets en herkansing. De studentinstructies en de toetsevaluatie/analyse slaat de toetsverantwoordelijke op in het Toets Opslag Systeem (TOS). De toetsverantwoordelijke biedt dit dossier aan bij het toetsbureau. Het panel bekeek steekproefsgewijs een aantal toetsdossiers en constateert dat deze volledig en op orde zijn.

De opleiding kiest voor een mix van toetsvormen, aansluitend bij een variatie in doelen, werkvormen en leerstijlen. Deze variatie werkt stimulerend en motiverend naar de mening van de opleiding. De toetsvormen die zowel formatief als summatief van aard zijn, zijn werkstuk, assessment, schriftelijke kennistoets, practicum en portfolio. Het panel vindt dit een mooie mix en constateert dat de opleiding veel toetst maar de variatie daarin summier is en uitgebreid kan worden. Uit het auditgesprek met studenten blijkt dat studenten weten waarop en wanneer ze getoetst worden. Wel geven ze aan dat de hoeveelheid toetsen, vanwege de daarbij komende studielast, verminderd mag worden.

Afstudeerprogramma

De onderzoeks- en adviesopdracht dient in duo's te worden uitgevoerd. De handleiding onderzoeks- en adviesopdracht (OAO) beschrijft het beoordelingsproces. De beoordeling vindt plaats door twee personen, waarvan minimaal één examinator. Onderdeel van de toetsing is de presentatie- en (individuele) verdediging. In de verdediging borgt de opleiding de individuele bijdrage per student. De individuele student laat zien dat hij het onderzoek beheerst, deze kan overbrengen en erop kan reflecteren. Deze borging is afdoende. De aanbeveling vanuit het panel is de OAO te individualiseren. Naast de OAO vormen ook de volgende toetsen samen het afstudeerdossier van de opleiding FRE: i) stage FRE, ii) formeel- en bestuursrecht FRE 3.1, iii) BIV/horizontaal toezicht FRE 4.3, iv) fiscale actualiteiten FRE 4.3 en v) tax accounting FRE 3.4. Het panel vindt dit een adequaat afstudeerprogramma.

Toets-/examencommissie

Uit het auditgesprek met de leden van de examencommissie blijkt onder meer dat zij een kritische gesprekspartner is van het opleidingsmanagement, de examinatoren aanwijst, werkt met een borgingsagenda en ook samen met het werkveld het niveau van de eindwerken van alle studieroutes onderzoekt, zowel op proces als op inhoud. Het auditpanel stelt vast dat de examencommissie haar werkzaamheden op zorgvuldige wijze verantwoordt in een jaarverslag. Zo bekijkt de examencommissie steekproefsgewijs eindwerken en laat hierbij ook het werkveld meekijken.

De examencommissie mandateert de toetscommissie om steekproefsgewijs ieder kwartiel een aantal toetsen te controleren om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie te borgen. Deze controle vindt plaats voor afname van de toets. De selectie van deze toetsen vindt voor een deel *at random* plaats maar ook op basis van resultaten uit het verleden. De toetscommissie rapporteert aan de toetsconstructeur om eventuele feedback door te voeren. Daarnaast koppelt ze periodiek terug aan het beleidsteam.

Weging en Oordeel

Voldoet.

Het panel constateert dat de opleiding een opleidingsbreed, transparant en coherent toetsbeleid hanteert. De toetsing is valide en gebeurt betrouwbaar. Studenten weten waarop en wanneer ze getoetst worden. Het afstudeerprogramma bevat een mooie mix aan toetsen en toetsvormen waarbij het panel de opleiding sterk aanraadt het OAO te individualiseren. De borging van het toetssysteem gebeurt consequent, proactief en op deskundige wijze door de toetscommissie en leidt tot passende interventies. De examencommissie vervult haar wettelijke taken en is deskundig en onafhankelijk. Een sterk punt is de steekproefsgewijze beoordelen van eindwerken door de examencommissie waarbij ze ook het werkveld laat meekijken.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Voorafgaand aan de audit bekeek het auditpanel van vijftien studenten het afstudeerdossier. Dit dossier bestaat per student uit een zes-tal toetsen op eindniveau. Per toets laat het beoordelingsformulier zien welke eindcompetenties de student behaalt per product. Het panel vindt de bekeken toetsen allen van hbo-bachelorniveau, waarbij ze vooral de onderdelen: i) stage FRE en ii) BIV/Horizontaal Toezicht FRE mooi uitgewerkte toetsen vindt. De stage omdat de student daar *duaal* studeert en onderwijs (twee dagen) combineert met de praktijk (drie dagen).

Door de combinatie van deze zes toetsen zorgt de opleiding ervoor dat de studenten de beoogde leerresultaten behalen. Wel constateert het panel dat het internationale aspect steviger mag terug komen in bijvoorbeeld de OAO.

Uit het auditgesprek met het werkveld blijkt dat het zeer tevreden is over het niveau van de studenten, zowel gedurende de stage maar ook zodra zij als alumnus werkzaam zijn. Wel voert het aan dat de adviesvaardigheden, gelet op de toekomst van het beroep, van studenten vergroot moeten worden.

De gesproken alumnus gaf aan tevreden te zijn over de opleiding. Mede door het volgen van de minor Fiscaal Adviseur sluit de studie goed aan bij zijn vervolgstudie aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Weging en Oordeel

Voldoet.

De diverse toetsen op eindniveau zijn over de volle breedte wat inhoud en niveau betreft van bovengemiddelde kwaliteit. Deze toetsen, vooral de OAO, reflecteren aantoonbaar de profilering (en positionering) van de opleiding. Wel zou hierin internationalisering steviger terug mogen komen. Het werkveld is enthousiast over de inhoud en het niveau van de OAO en biedt de afgestudeerden een baan. Het verbeteren van de adviesvaardigheden van de student maakt de alumnus nog toekomstbestendiger naar de mening van het werkveld. Ook de alumni is tevreden over de opleiding, de aansluiting met een vervolgstudie verloopt soepel, zeker na het volgen van de minor Fiscaal Adviseur.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel is onder de indruk van het niveau van de opleiding. Pluspunten zijn ook het bevoegen docententeam en de bereidheid van het werkveld om de opleiding mede vorm te geven/ te ontwikkelen. Het panel is gecharmeerd van de keuzes die de opleiding maakt met betrekking tot het programma. Vooral de *duale stage* en minor Fiscaal Adviseur worden, naast het panel, ook door het werkveld als onderscheidend beoordeeld.

De visie van de opleiding op het beroep c.q. de beroepstaken van de toekomst kan verder worden aangescherpt. Op het gebied van onderzoek, daar waar de opleiding het lectoraat Blockchain moet gaan invlechten in de opleiding, staat de opleiding voor een mooie uitdaging. Het panel raadt aan de Onderzoek- en Adviesopdracht te individualiseren en de hoeveelheid toetsen, ook op basis van de signalen van studenten, te verminderen. Punt van aandacht behoeft de werkdruk binnen het docententeam daar de vernieuwing van het curriculum (meer geïntegreerd samenhangend onderwijs in relatie met het werkveld) nog moet beginnen. De opleiding kan hierbij gebruik maken van de opgedane kennis bij de opleiding Finance & Control die twee jaar voorloopt in dit traject.

Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel voor de voltijdvariant van de opleiding Finance Tax and Advice van Saxion Hogeschool tot 'voldoet' voor alle vier de standaarden.

Het auditpanel komt derhalve voor de opleiding als geheel tot het oordeel 'positief'. Het adviseert de NVAO tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

6. AANBEVELINGEN

Naar aanleiding van de audit volgen hier een aantal beknopte aanbevelingen voor de opleiding Finance Tax and Advice:

- Versterk de internationale component binnen de opleiding, mede gelet op de Euregio-profilering en kansen die deze regio biedt.
- Individualiseer het afstudeeronderdeel Onderzoek- en Adviesopdracht.
- Verstevig de verbinding Onderzoek, Onderwijs & Werkveld door gebruik te gaan maken van het lectoraat Blockchain.
- Verminder het aantal toetsen om wendbaar te blijven en de werklust te verminderen.
- Verscherp de visie op het beroep met nog meer aandacht voor adviesvaardigheden en ICT-vaardigheden.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hbo-bacheloropleiding Finance, Tax and Advice voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling¹ t.b.v. hbo-bacheloropleiding Finance, Tax and Advice, Saxion Hogeschool, 31 oktober 2019

Tijd	Gespreksronde	Namen
8.15-8.30	Inloop	Auditpanel: Dhr. Van der Hoorn: Voorzitter Dhr. Dijkstra Mw. Wittenhorst Dhr. van de Laar: Student-lid Dhr. Schakenbos: Secretaris Dhr. de Buck (toehoorder)
8.30-9.00	Intern overleg	Auditpanel
9.00-9.45	Kick-off	Directeur Manager Teammanager Curriculumvoorzitter Onderwijskundige
9.45-10.00	Intern overleg	Auditpanel
10.00-10.45	Gesprek met studenten leerjaar 2, 3 en 4 en 1 alumnus	Student FTA jaar 4, lid opleidingscommissie Student FTA jaar 3 Student FTA jaar 2 Student klas Belastingdienst Alumnus studiejaar 2018/2019
10.45-11.00	Intern overleg	Auditpanel
11:00-11.45	Gesprek met docenten	Docent Docent Docent Docent Docent/curriculumvoorzitter
11.45-12.45	Lunch inclusief rondleiding en minor fiscaal adviseur	Auditpanel/afvaardiging Minor fiscaal adviseur
12.45-13.30	Examen- en toetscommissie	Voorzitter examencommissie Toetscommissie/examencommissie Toetscommissie
13.30-13.45	Intern overleg	Auditpanel
13:45-14.30	Lectoraat Managementteam/ curriculumvoorzitter	Lector Blockchain Directeur Manager Teammanager

¹ In verband met de privacywetgeving zijn in het programma uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

		Curriculumvoorzitter
14.30-14.45	Intern overleg	Auditpanel
14.45-15.30	Werkveldcommissie	Belastingdienst EY Verhoeven Ruesink Daniel Belastingadviseurs Alumnus
15.30-16.15	Vorbereiding terugkoppeling	Auditpanel
16.15-17.00	Terugkoppeling	Allen
17.00-17.30	Eten	
17.30 – 19.00	Ontwikkelgesprek	Allen

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft

geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel.

Het auditteam ontving in totaal geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en NQA waarbij Hobéon vijf hogescholen en NQA drie hogescholen heeft beoordeeld. Gedurende het traject hebben de voorzitters van de betrokken kernpanels met elkaar afgestemd over de opzet en de focuspunten van de audits.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief** indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief onder voorwaarden** indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **negatief** indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- FTA dashboard opleidingskwaliteit (d.d. 23-02-2019)
- Toets- en onderwijsplan FTA/FRE (d.d. 23-02-2019)
- Leeswijzer gebruik digitale omgeving (d.d. 23-02-2019)
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 23 september 2019 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Finance, Tax and Advice van Saxion Hogeschool, onder het nummer 008701. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Finance, Tax and Advice
----------------------	-----------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
R.J.M. (Rob) van der Hoorn MBA	Voorzitter	De heer Van der Hoorn was tot de zomer van 2018 een van de directeuren van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast heeft hij zich bij Hobéon onder andere bezig gehouden met financieel economische vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen.
mr. dr. C.G. (Chris) Dijkstra	Lid	De heer Dijkstra is directeur van Watermill Tax and Legal, managing director van The Watermill Consultants in Dubai en docent Belastingrecht aan de Radboud Universiteit.
M.J. (Marieke) Wittenhorst	Lid	Mevrouw Wittenhorst is werkzaam aan de Hogeschool Arnhem en Nijmegen als onderzoeker en projectleider van onder andere International Business, 1 ^e jaar.
L. (Lorenzo) van de Laar	Studentlid	De heer Van de Laar studeert Fiscaal Recht en Economie aan Fontys Hogescholen.

J.D. (Bob) Schakenbos BEc	Secretaris	Getraind NVAO-secretaris.
---------------------------	------------	---------------------------

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl